Goniec Codzienny

Wilno
NIEDZIELA
28 listopada 1943
Nr. 726
Cena w Wilnie 5 len.

Zestrzelono 93 samoloty terrorystyczne

Sukces w ataku na konwój transportowców wojski zatopiono 38.000 TRB. — Rozbito 153 czołgi sowieckie

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 27 listopada.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na przyczółku mostowym Nikopol i w wielkim łuku Dniepru bolszewicy przeprowadzali nowe ataki przy silnym poparciu czołgów. Odparto ich w zaciętych walkach i przez zdecydowane kontrataki ponownie wyrzucono z kilku miejscowych terenów włamania. Rozbito pociskami 151 czołgów sowieckich.

Podczas gdy na obszarze Czerkass trwają jeszcze gwałtowne walki, na zachód od Kijowa i pod Korosteniem zawiodło po ciężkich walkach kilka nieprzyjacielskich ataków.

Na zachód od Homla i na południowy zachód od Kryczewa wojska niemieckie znajdują się w ciężkich walkach z napierającymi nieprzyjacielskimi grupami bojowymi.

Na południe i na północny zachód od Newla własne ataki przyniosły miejscowe sukcesy.

Na południu frontu wschodniego pierwszy i drugi batalion 204-go pułku strzelców pod dowództwem kapitana Dietz i kapitana Widner osiągnęły przez swą wzorową postawę wybitne sukcesy obronne przeciw o wiele przeważającemu nieprzyjacielowi.

Na froncie południowo-włoskim dzień przeminął spokojnie.

Niemieckie samoloty torpedowe atakowały z wielkim sukcesem u wybrzeża Algieru silnie zabezpieczony konwój nieprzyjacielski, składający się z dużych transportowców wojska. Zatopiły 2 kontrtorpedowce i trzy transportowce o łącznej pojemności 38.000 TRB. Dwa dalsze kontrtorpedowce, jeden wielki transportowiec i jeden statek strażniczy ciężko uszkodzono.

Następny ciężki nocny atak niemieckiego lotnictwa skierowany został na nieprzyjacielską bazę dostaw, Neapol.

W dniu wczorajszym zespoły północno-amerykańskich bombowców wdarły się do zatoki Niemieckiej i przeprowadziły atak terrorystyczny na miasto Bremę, podczas którego zburzono kilka szpitali, przytułków dla starców i siedlisk kultury. Eskadry myśliwców i niszczycieli zniszczyły wraz z innymi siłami obrony przeciwlotniczej według dotychczasowych meldunków 41 nieprzyjacielskich samolotów. 13 dalszych północno-amerykańskich bombowców i myśliwców strącono nad zajętymi obszarami zachodnimi. Zespoły bombowców brytyjskich dokonały ubiegłej nocy nalotu na obszar Rzeszy i przeprowadziły nowe ataki terrorystyczne. Część sił atakowała Stuttgart, podczas gdy inne zespoły dotarły do stolicy Rzeszy i rozrzuciły w kilku dzielnicach miasta bomby kruszące, a przede wszystkim zapalające. Wynikły szkody. Nocne myśliwce i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły, o ile dotychczas ustalono, 39 brytyjskich bombowców. W ten sposób nieprzyjaciel przez ostatnie 24 godzin stracił nad Rzeszą i zajętymi obszarami zachodnimi 93 samoloty, prawie wyłącznie czteromotorowe bombowce.

Niemieckie samoloty obrzuciły w nocy na 27 listopada bombami obszar miasta w Londynie.

Daremne ataki Sowietów nad Dnieprem

BERLIN. (DNB). Na odcinku walki pewnej saksońskiej dywizji koło Zaporoża przedsięwzięło 200 bolszewików przed kilkoma dniami we wczesnych godzinach porannych swe daremne przeprawy przez Dniepr. Mimo jeszcze panujących ciemności rozpoznali w porę ubezpieczający grenadierzy liczne nieprzyjacielskie łodzie, które tak ostrzelali gwałtownym ogniem, że wiele z tych łodzi musiało wycofać się. Kilka grup bojowych Sowietów, którym udało się wylądować przejściowo na płaskim, piaszczystym wybrzeżu, zostało zaryglowanych i następnie po zaciętych walkach wręcz zniszczono je lub wzięto do niewoli. Inne grupy podczas przeprawy wbród padły ofiarą ognia grenadierów i zatonęły. Wszystkie dalsze próby przeprawy bolszewików zostały wśród wysokich strat nieprzyjaciela skoncentrowanym ogniem niemieckich bateryj, dział piechoty i karabinów maszynowych udaremnione. Grenadierzy wzięli do niewoli 56 bolszewików i zdobyli 53 łodzie, liczną lekką i ciężką broń piechoty oraz jedno działo przeciwpancerne.

Walki na froncie włoskim

BERLIN. Sytuacja na froncie włoskim w ostatnich dniach jest pod znakiem ożywionej działalności zaczepnej Brytyjczyków na niemieckie lewe skrzydło. Niemieckie stanowiska przebiegają tu na północ od rzeki Sangro. Atak brytyjski wspierany był przez silne akcje wywiadowcze i szturmowe, przeprowadzane oddziałami w sile do jednej kompanii. Atak ten silnych oddziałów brytyjskich napotkał na zacięty opór niemiecki. Tylko pewnej grupie pancernej Brytyjczyków udało się przerwać na głębokość jednego kilometra przez stanowiska niemieckie. Jednak i to przełamanie zostało bardzo szybko niemieckim kontratakiem zaryglowane, przy czym Brytyjczycy stracili pewną ilość czołgów. Brytyjskie próby, dokonane siłami piechoty, przełamania tych pozycyj nie powiodły się, jednak stwierdzono fakt, że Brytyjczycy wprowadzili na tym odcinku frontu nowe siły i że przeciwnik zdecydowany jest na kontynuowanie ataku.

Święte przymierze Bułgarii z Niemcami

Zakończenie obrad w Sobranje

SOFIA. (DNB). Na posiedzeniu piątkowym Sobranje w obecności prezydenta ministrów i ministra spraw zagranicznych zostały zakończone debaty w związku z mową tronową.

Deputowany Strundjoff oświadczył, że Bułgaria jest związana z Niemcami świętym przymierzem. Niemcy pomogły Bułgarii do jej zjednoczenia narodowego. W sprawie kwestii żydowskiej deputowany oświadczył, że najlepszym rozwiązaniem kwestii żydowskiej jest usunięcie żydów z Bułgarii.

Następne posiedzenie Sobranje odbędzie się we środę. Na tym posiedzeniu przemawiać będą prezydent ministrów i kilku ministrów.

Tracja, Macedonia i Dobrudża należą do Bułgarii

SOFIA. (DNB). Poseł Koschucharoff, dyrektor gazety „Slowo" oświadczył w swoim przemówieniu na posiedzeniu Sobranja między innymi, że Bułgaria rości sobie pretensję do obszarów Tracji, Macedonii i Dobrudży. Macedonia stanowi część kraju macierzystego i Bułgaria z niej nie zrezygnuje.

—ooo—

Włoska Republika Socjalistyczna

Uchwały włoskiej rady ministrów

MEDIOLAN. (DNB). Włoska rada ministrów uchwaliła we czwartek pod przewodnictwem Duce szereg ważnych ustaw i zarządzeń. I tak narodowo-republikańskie państwo będzie od 1 grudnia nosiło nazwę „Włoska Republika Socjalna". Oznaką włoskiej republiki socjalnej jest sztandar trójkolorowy z wiązką liktorską na końcu drzewca. Flagę wojenną armii stanowi sztandar trójkolorowy z frendzlami i obrębieniem z wawrzynu oraz z republikańską wiązką liktorską, granatem, kotwicą i orłem na czterech rogach. Szczególne znaczenie posiada stworzenie jednolitego frontu pracy, techniki i sztuki z wykluczeniem kapitału oraz wprowadzenie jednolitej książki pracy. Wszystkie kategorie robotników otrzymają od 1 grudnia 30-procentową podwyżkę wynagrodzenia z wyjątkiem tych, którzy taką podwyżkę otrzymali już w ostatnim kwartale. Na najważniejsze produkty rolne i przemysłowe ustalone zostaną w ciągu grudnia nowe ceny maksymalne. W końcu przeprowadzona zostanie rejestracja dzieł sztuki, znajdujących się w rękach żydowskich, a to celem uchronienia ich przed utratą.

Atak Anglo-Amerykanów

na francuskie miasto Tulon

PARYŻ. 25.11. (DNB). Lotnictwo angielsko-amerykańskie przeprowadziło, jak donosi prasa paryska, wczoraj w południe atak powietrzny na miasto Toulon; atak ten uważany jest za najcięższy, z przeprowadzonych dotychczas ataków na południowo - francuskie obszary. Atak skierowany był na dzielnice mieszkalne miasta, które częściowo ciężko ucierpiały. Wczoraj wieczorem naliczono wiele setek zabitych i rannych.

Metropolita Alexander

przeciwko sowieckim „planom wyswobodzenia"

REWEL. ON. W ostatnią niedzielę wygłosił w cerkwi prawosławnej w Rewlu naczelnik kościoła grecko-katolickiego w Estonii, metropolita Alexander, kazanie, w którym ostro przeciwstawił się „wyswobodzeniu" estońskiego narodu przez Sowiety. Na konferencji moskiewskiej, podkreślił metropolita, nie wspomniano w uchwałach ani słowem o prawach małych narodów. Ministrowie spraw zagranicznych Anglii i Stanów Zjednoczonych podporządkowali się wpływom sowieckim i umożliwili Związkowi Sowieckiemu postępowanie z małymi narodami według własnej woli. W związku z tym oświadczył metropolita dosłownie: „Naród estoński, który nigdy dobrowolnie nie przyłączył się do Związku Sowieckiego, lecz tylko przez krótki czas znosił wszystkie ciosy bolszewickiego panowania, nie należy i nie chce też nigdy należeć do narodów tego Związku".

Sowiety uważają Polskę

jako już zainkasowaną przez siebie

SZTOKHOLM. (DNB). Według moskiewskiego komunikatu, zamieszczonego w „Afton Tidningen", została w Związku Sowieckim zorganizowana druga polska dywizja. Przed przyjęciem do dywizji musieli żołnierze polscy złożyć przysięgę, w której umieszczone są słowa: „Ślubuję Związkowi Sowieckiemu wierność i ślubuję utrzymać braterstwo broni z armią sowiecką".

Jest to dalszy dowód metod postępowania bolszewickich potentatów, a zwłaszcza tego, że Sowiety uważają Polskę, jako już zainkasowaną przez siebie.

—ooo—

Zamiar ujarzmienia Europy

Tak wygląda nowa „era pokoju"

MADRYT. (DNB). Wychodząca w Barcelonie gazeta „La Prensa" odsłania w komentarzu do enuncjacyj angielskiej gazety „Observer" na temat zadań alianckiej komisji do spraw europejskich istotne plany Anglo-Amerykanów i Sowietów i pisze między innymi: „Fakt, że do tej zrodzonej z konferencji moskiewskiej komisji nie przyjęto żadnego narodu europejskiego, dowodzi dobitnie, iż w razie zwycięstwa anglo-amerykańskiego Europa przemieniona zostałaby w niewolnika tych krajów, które zupełnie nic, lub bardzo mało mają do czynienia z samą Europą. Plan stworzenia „armii policyjnej" wspomnianych państw w Europie dowodzi dalej, że nie da się z tym pogodzić propagandowej „nowej ery pokoju, sprawiedliwości i wolności".

Ich „marsz na Warszawę"

Polscy zbiegowie opowiadają o żydowskiej dywizji

Pierwsza polska dywizja wraz z 1 pułkiem pancernym zmieniła sowieckie dywizje bojowe na środkowym odcinku frontu wschodniego. Lecz ich „marsz na Warszawę" zakończył się już przed wsią Lanino na zachód od Smoleńska, a wieś ta w linii powietrznej oddalona jest jeszcze o 700 km. od Warszawy. Resztki rozbitej tam dywizji zbiegły do Niemców. Jakaż ogromna różnica między polskimi powstańcami Tadeusza Kościuszki a tymi zaciągniętymi przemocą, zebranymi z więzień i obozów przymusowej pracy oraz ściągniętymi z dotkniętych głodem obszarów sowieckiego wygnania legionistami, którzy mieli nosić imię Naczelnika. Albowiem ci żołnierze, których teraz widzimy w polskich mundurach w obozie niemieckim na środkowym odcinku frontu wschodniego i z którymi porozumiewamy się przez tłumacza, nie pośpieszyli jak wolni ludzie pod sztandar, który miał mieć dla nich jakieś znaczenie. Sowieckie komisje rekrutacyjne wyszukały ich w lasach syberyjskich, gdzie pod nadzorem NKWD pracowali jako drwale, albo w dalekich okolicach Kazachstanu, gdzie pracowali jak roboty, wykopując według dziennej normy dziesięć metrów sześciennych ziemi, lub w batalionach roboczych w okolicach Oceanu Lodowatego, gdzie połowę ich zarobku miesięcznego strąca no'im za dostarczane dziennie 3 talerze rzadkiej zupy.

Ani jeden nie był żołnierzem byłej armii polskiej. Ze 121 dotychczas dokładnie przesłuchanych zbiegów, 91 było wywiezionych ze swymi rodzinami na Daleki Wschód Związku Sowieckiego z okupowanych przez Sowiety terenów polskich. Spośród członków ich najbliższej rodziny co szósty zmarł na wygnaniu. Wstrząsające są padawane przez jeńców przyczyny śmierci: śmierć wskutek głodu, z wyczerpania lub morderstwo w więzieniu.

W korpusie oficerskim pierwszej polskiej dywizji nie było żadnego starego polskiego oficera. Pewien były kapitan wyznaczony został jako plutonowy natomiast wychowani w Związku Sowieckim bolszewicy polskiego pochodzenia, lub sowieccy oficerowie, nawet bez znajomości polskiego języka, dowodzili po szybkich awansach kompaniami i batalionami.

Tym większą rolę odgrywali polscy żydzi. Przesiadywali oni jako oficerowie w sztabach, piastowali stanowiska politycznych komisarzy pod nazwą oficerów—opiekunów i byli oficerami funkcyjnymi w rachubie, przy wydawaniu zaprowiantowania w kuchni jako dzielący chleb. Potrafili oni z dziesięciu porcyj chleba wykrajać jedenaście. Jeden z Polaków mówi o nich: „Byli oni tak niezaradni, że nie potrafili sobie wygrzebać okopu strzeleckiego: ale za to naganiać! O to umieli robić!" Potrafili też oni zwyczajnie dręczyć żołnierzy. I tak podoficer żyd, Barkowicz, kazał żołnierzom, wyczerpanym potężnymi marszami w pełnym rynsztunku — 5 km. w ciągu 45 minut — stać na baczność na dziedzińcu koszarowym z plecakiem z piaskiem, wagi 30 km na plecach i karabinem na ramieniu przez godzinę. Jeśli uczynili najmniejszy ruch, wolno im było odpocząć przez pięć minut, lecz kara rozpoczynała się na nowo i trwała nową całą godzinę. Inni kazali polskim żołnierzom, którzy całkowicie znużeni byli trzykilometrowym nieprzerwanym marszem w maskach gazowych, czołgać się jeszcze 200 metrów na brzuchu. Lecz podczas wymarszu na front większa część żydow pozostała na miejscu, rzekomo jako kadra dla mającej powstać drugiej dywizji. Wielu zbiegów mówiło o swojej dywizji tylko jako o dywizji żydowskiej.

I tak żołnierze polscy szli drogą, wytyczoną wszystkim tym, których spotkało nieszczęście, iż stali się ofiarą władzy bolszewickiej. Drogą, która znaczona jest stacjami śledztw i nieludzkich tortur, wygnania i robót przymusowych przy głodowych porcjach, a w końcu użycia jako niewolników wojennych. Podczas ataku bolszewicy otworzyli na ich tyłach ogień zaporowy, przed nimi zaś pękały bomby niemieckie. Wieluset Polaków, którzy przez złożenie broni, uniknęli śmierci, oznacza dla Kremla zawiedzenie nadziei. Z zakładników polskich roszczeń wobec sprzymierzeńców w Londynie i Waszyngtonie stali się oni żywymi świadkami i oskarżycielami systemu, którego zapanowanie w Europie musiałoby na prawdę oznaczać zmierzch bogów.

Korespondent wojenny
dr. Haas.

Jak dorównać Japonii?

Ponure anglo-amerykańskie rozważania na temat wojny na Pacyfiku

GENEWA. Jeśli chodzi o walki na Pacyfiku panuje w Stanach Zjednoczonych i w Anglii pewna bezradność. Przez dłuższy czas nie da się przecież przemilczeć ciężkich strat, jakie lotnictwo japońskie zadało amerykańskiej flocie wojennej, tak że powoli trzeba rozpoczynać przyznawanie się do zatonięcia okrętów wojennych. Zwraca to jednak uwagę społeczeństwa amerykańskiego, które stawia pytanie, czy też wiadomości japońskie o zwycięstwach nie są prawdziwe. Albowiem i dawniej działo się tak, że po komunikatach japońskich następował długi okres milczenia a następnie dopiero trzeba było zasadniczo stwierdzać to, co Tokio przed tygodniami już podało do wiadomości. W Londynie bawi obecnie kierownik amerykańskiego urzędu zaopatrzenia floty Stanów Zjednoczonych, kontr admirał Young. Enuncjacje jego dotyczące sytuacji zaopatrzenia wojsk alianckich na Pacyfiku były bardzo powściągliwe. Oświadczył on zupełnie otwarcie, że trzeba tam walczyć z trzema głównymi problemami w dziedzinie zaopatrzenia: Po pierwsze brak tonażu, po drugie odpowiednich urządzeń na miejscach wyładowywania towarów i po trzecie brak potrzebnych składów na zapasy. Szczególne trudności sprawia wyładowywanie ciężkiego materiału wojennego na tyłach walczących oddziałów i na wolnym wybrzeżu morskim.

Powyższe wynurzenia pobudziły też znanego pisarza wojskowego Cyrilla Fallsa do wypowiedzenia kilku myśli na temat wojny na Pacyfiku na podstawie posiadanych przez niego informacyj. Pisze on, że nie należy wyłącznie na wypadkach w Europie koncentrować uwagi, lecz że trzeba też pamiętać o stratach, jakie spowodowało zajęcie przez Japończyków „owego cudownego śpichrza wszelkich surowców". Dalej pisze Falls, że w przeszłości Japonia odznaczała się wielkim geniuszem i dzisiaj z pewnością jest mistrzem w sztuce prowadzenia wojny podjazdowej, tak że również w przyszłości nie jednego można się jeszcze spodziewać. Siła Japonii jest dotychczas nie nadwyrężona.

„Na granicy Indyj nie osiągnęliśmy w ostatnich czasach żadnych sukcesów. Nasza ostatnia kampania burmańska miała przebieg całkowicie niezadawalający. Inwazji do Indyj w najbliższym czasie nie spodziewam się, albowiem dowóz posiłków przedstawia dla Japończyków bardzo duże trudności. Jest jednak rzeczą oczywistą, że Japończycy na pewno nie byli bezczynni. Mówią, że budują oni z wielkim pośpiechem okręty i samoloty i kształcą wielką liczbę pilotów. W dziedzinie politycznej nie posługują się oni wcale naiwną propagandą, lecz rozsądnymi metodami zaspakajania dążeń narodowych, które to metody w Burmie a może i w Chinach nawet nie zawiodły.

Metoda zdobywania z powrotem wyspy za wyspą, ze względów zupełnie naturalnych nie znajduje aprobaty, albowiem przy tym tempie musiałyby upłynąć lata zanim zdołalibyśmy pobić Japonię. Domorośli stratedzy wołają: „Bombardujcie Japonię!" Dobrze. Bombardujmy Japonię. Ale jak? Z terytorium Chin? Odległe jest ono o 1200 do 1400 mil od głównej wyspy japońskiej. Z najbliższych wysp Aleuckich? Mogłoby to być tylko bombardowanie niepokojące. Z terytorium Rosji?

Jedynie tylko przez otwarcie z powrotem drogi burmańskiej możemy się zbliżyć do Japonii. Wówczas bowiem moglibyśmy Chinom dostarczyć dostatecznej pomocy i przez bombardowania odebrać Japończykom terytoria chińskie. Czy jednak droga burmańska podoła ruchowi komunikacyjnemu, do którego dążymy? W innym wypadku musimy wracać do metod wojny podjazdowej".

Wielkie straty Czungkingu w walkach z armią japońską

TOKIO. (DNB). Główna kwatera japońskich oddziałów ekspedycyjnych w Chinach podała we czwartek, że w przebiegu operacyj, przeprowadzonych w m-cu wrześniu na rozmaitych chińskich odcinkach walk, naliczono na polach walk 11492 zabitych nieprzyjacielskich żołnierzy, podczas gdy do niewoli wzięto 6513 jeńców z nieprzyjacielskich oddziałów. Zdobyty przez japońskie zespoły wojsk lądowych łup wynosi: dziewięć dział, 104 ciężkie karabiny maszynowe, 4959 karabiny i automatyczna broń, moździerz okopowa, ręczne granaty i inny sprzęt. Japońskię siły lotnicze zestrzeliły w tym samym czasie 31 samolotów nieprzyjacielskich, z tego 10 maszyn zniszczono prawdopodobnie, następnie zniszczyły na ziemi osiem nieprzyjacielskich, zatopiły siedem statków o większym tonażu oraz dwa średniej wielkości statki, dwie małe łodzie motorowe, w końcu liczne inne jednostki. Straty japonskie wynoszą m. in. 557 zabitych i siedem samolotów, których albo strącił nieprzyjaciel albo jeszcze nie powróciły do swoich baz.

Nie nauczono się na przykładzie Krety

Brytyjskie gazety krytykują angielską strategię

GENEWA. Przebieg działań militarnych na wyspach Dodekanezu i klęski, poniesione tam przez Anglików, znajdują w angielskich pismach ostrą krytykę. „Mówić prawdę" — żąda gazeta „News Chronicle" w swym naczelnym artykule i sądzi, że parlament będzie niewątpliwie domagał się oświadczenia w sprawie tej godnej pożałowania akcji. Oświadczenie generała Mayland'a Wilson'a, przy pomocy którego usiłował on usprawiedliwić się, absolutnie nie jest zadawalające i nie usuwa kursujących w Anglii obaw. Operacje na Dodekanezie przeprowadzone były bardzo nieudolnie i kosztownie dla Anglików. Łagodzące oświadczenia rządu albo próby usprawiedliwienia naczelnego dowództwa, rozgoryczą tylko społeczeństwo. Ofiary w ludziach, straty w materiale i w okrętach stały się zupełnie daremne. Zadano cios militarnemu prestiżowi Brytyjczyków i nasuwa się myśl, że nie wyniesiono żadnej nauki w wyższych sferach z przykładu Krety.

„Leros jest tak samo dużą katastrofą jak Dieppe" — stwierdza gazeta „Daily Express". Przeciwnikowi udało się, dokładnie zbombardować siły obronne tak, że nie było możliwości je zabezpieczyć. Współpracownik morski gazety „Daily Herald" zauważa, że kampania na Leros w całości przyniosła brytyjskiej marynarce wojennej straty, nawet gdyby generał Maytland chciał tą okoliczność złagodzić.

Stan oblężenia w Tel Avivie

ANKARA. Z Tel Avivu i z żydowskich osiedli w rejonie Tel Avivu donoszą o starciach angielskiej policji mandatowej z demonstrantami, oraz o wprowadzenie tam stanu oblężenia i zakazu wychodzenia w nocy. W Tel Avivie wzięto szturmem i podpalono budynek policji mandatowej. Żydzi domagają się wypuszczenia aresztowanych w końcu ubiegłego tygodnia żydów, którzy byli członkami nielegalnej organizacji żydowskiej. Podobne demonstracje tłumiła policja mandatowa w poniedziałek rano w Jeruzalem. Jak obecnie doniesiono, w ubiegłym tygodniu dokonano zamachu rewolwerowego na wysokiego komisarza Palestyny podczas jego jazdy samochodowej między Javą a Jeruzalem. Zamach ten nie udał się. Z uwagi na zaostrzoną sytuację w Palestynie oczekuje się rozszerzenia poza teren Tel Avivu na dalsze rejony kraju stanu oblężenia.

Mac Arthur przeciwko Rooseveltowi

SZTOKHOLM. Prasa demokratyczna i część prasy republikańskiej w Stanach Zjednoczonych zwraca się według komunikatu z Lizbony zamieszczonego w „Folkets Dagblad" z gwałtownym oskarżeniem przeciwko generałowi Mac Arthurowi, obwiniając go o to, że jest on duszą spisku przeciwko Rooseveltowi. Mimo swego stanowiska w armii amerykańskiej począł Mac Arthur jawnie intrygować przeciwko Rooseveltowi. Jego przyjaciele, przede wszystkim izolacjonista senator Vanderuberg rozpoczęli przy pomocy głównego organu izolacjonistów „Chicago Tribune" silną agitację za nominacją Mac Arthura na naczelnego dowódcę armii amerykańskiej.

MESSERSCHMITT

Nazwa Messerschmitt należy do najbardziej zwracających na siebie uwagę, jak daleko dźwięczy język niemiecki, i do najbardziej strasznych dla wrogów Niemiec. Z mocarnymi formami niemieckiej, odegrywającej często rozstrzygającą rolę, broni powietrznej w tej wojnie, nierozerwalnie związane są prace fabryk Messerschmitta, których szczególna łączność z Augsburgiem tak się przedmiotowo uwidacznia, że nie zachodzi potrzeba dalszych wyjaśnień. Typy w rodzaju słynnego Me 109 lub Me 110 są dla wszystkich Niemców symbolem. Co oznaczają Messerschmitty myśliwskie i niszczycielskie w ręku pierwszorzędnych pilotów — o tem wielokrotnie głosiły komunikaty Siły Zbrojnej, powiadamiając o sukcesach w zakresie zestrzeleń dokonanych przez niemieckich bohaterów przestrzeni powietrznych i ich eskadr. W niezliczonych opisach korespondentów wojennych stale jest mowa o przewadze, szybkości, niezmiernej zdolności wznoszenia się i zwrotności maszyn Me, których sławę głosi zarówno grenadier w okopach, którego nieraz już samo ukazanie się na niebie Messerschmitta uchroniło przed atakiem nieprzyjacielskich samolotów, jak i pilot przy dźwigni sterowej, który ma szczęście kierować maszyną Me i najlepiej zna jej zalety.

O ile dotychczas — od owych czasów, kiedy jeszcze „Taifun" podczas pokazów lotniczych we wszystkich częściach świata zdobywał największe sukcesy — z nazwą Messerschmitta związane jest pojęcie lekkiego, myśliwskiego typu samolotu, o tyle teraz zadziwia nas Messerschmitt, jako całkiem inny rodzaj samolotów, których naprożno szukalibyśmy przed tym pod nazwą Messerschmittów, a mianowicie jako samolot transportowy największych rozmiarów, który znamienną nosi nazwę „Gigant". Jest to — jak już donoszono — zbudowany przez fabryki Messerschmitta sześciomotorowy olbrzymi samolot, który od pewnego czasu został zastosowany przez niemiecką broń powietrzną i już w licznych operacjach Niemieckiej Siły Zbrojnej, jako transportowiec dla dalekich dystansów, zdążył wykazać swoje zalety.

Nowy samolot, który obecnie po raz pierwszy zareprezentowany zostaje szerszemu ogółowi, oznaczony jest jako typ Me 323. Jest to największy samolot wojsk lądowych na całym świecie. Obok Ju, który jako samolot transportowy ma już ugruntowaną sławę, ukazuje się na widowni dla wykonania zadań transportowych specjalnego rodzaju, do pewnego stopnia jako daleko dystansowy transportowiec przestrzeni powietrznych — Me 323.

(„W. Z.").

LIBANON

Za kulisami wypadków w Libanonie kryje się olbrzymia gra dyplomacji angielskiej, zdążająca do tego, by również i ten ważny politycznie i strategicznie obszar który po zamachu w roku 1941 przemocą został oderwany od rządu Vichy we Francji i zorganizowany jako kondominium gaullistowsko-brytyjskie, uczynić obecnie obszarem mandatowym pod wyłączną władzą angielską. Dlatego Anglia użyła wszelkich środków, by odegrać rolę chętniejszego i sprawiedliwszego rzecznika dążeń niepodległościowych Libanonu, a nadto panarabskiego zjednoczenia i potajemnie zaostrzyć jeszcze konflikt, przeciwko gaullistom.

Libanon jest to mały skrawek lądu na wschodnim wybrzeżu Morza Śródziemnego, t. zw. Lewantu, o powierzchni 9355 klm². Niknie on prawie poza pięciokrotnie większą graniczącą z nim Syrią i trzykrotnie większą od niego Palestyną, graniczącą od południa. Gęste jego zaludnienie, składające się z miliona stu tysięcy ludzi jest arabskie i składa się po większej części z chrześcijan-unitów (maronitów), w mniejszej części z grecko-prawosławnych i w bardzo dużym odsetku z Druzów, tajnej sekty islamskiej. Sam kraj zawdzięcza swą nazwę górom Libanon, które już w starożytności sławne były ze swoich lasów cedrowych. Góry te ciągną się na długości 150 klm. równolegle do wybrzeża, a najwyższe ich szczyty dochodzą do 3069 mtr. Same zaś góry opadają terasowo na zachód ku wybrzeżu. Ten zachodni stok, aż do znacznej wysokości wykorzystany jest rolniczo i wydaje bogate plony w zbożu, oliwkach, owocach południowych, winie i tytoniu. Stolica Beirut jest jeszcze dzisiaj najważniejszym portem Lewantu, a równocześnie siedzibą administracji całego obszaru mandatowego.

Ten mały obszar odgrywał już w starożytności pod panowaniem Fenicjan i Greków ważną rolę polityczną i dlatego na swoim skrawku przybrzeżnym stał się, odzwierciadlając układanie się najrozmaitszych warstw kulturalnych, miejscem zamieszkania przeogromnej mieszaniny narodów i ras, natomiast mieszkańcy trudno dostępnych gór zachowali swą czystość rasową, a także większe swobody. Pod panowaniem tureckim wybuchły od roku 1840 wskutek podżegań rządu osmańskiego krwawe rzezie chrześcijan, dokonywane przez Druzów. Rzezie te doprowadziły następnie w roku 1860 do interwencji Francuzów. Ci rościli sobie prawo roli państwa opiekuńczego nad chrześcijanami w Libanonie. Roli tej Francuzi nie poniechali już nigdy i przeniknęli kraj kulturalnie i gospodarczo. Opierając się o te silne wpływy zgłosili oni już w czasie pierwszej wojny światowej roszczenia do Libanonu i Syrii, co im też Anglia przyrzekła w tajnym układzie (układ Sykes-Picot w roku 1916), chociaż Anglicy już poprzednio obiecali Arabom za ich przystąpienie do wojny przeciwko Turcji wspomniany obszar jako część wielko-arabskiego zjednoczonego państwa.

Kiedy w czerwcu 1941 roku Brytyjczycy wydali francuski obszar mandatowy rządowi Vichy i powierzyli go gaullistom pod swoją polityczną kontrolą, zmuszeni oni byli w ciągu dalszej wojny dla uspokojenia oszukanych już raz Arabów, przyrzec Syrii i Lobanonowi niepodległość. Na dotrzymanie owej już trzykrotnie dawanej obietnicy naciskał teraz zorganizowany po ostatnich wyborach w październiku narodowy rząd libanoński i zmienił też w odpowiedni sposób uchwałą nowej Izby paragrafy konstytucji, które to paragrafy nie dały się pogodzić z „pełną suwerennością i niepodległością Libanonu". Ów krok doprowadził do uwięzienia prezydenta państwa, szeregu ministrów i posłów przez gaullistów, a przez to i do obecnego powstania.

Najważniejsze zagadnienie w Anglii

GENEWA. (DNB). Alianci stoją wobec wielu zagadnień, lecz jednym z największych i najtrudniejszych do rozwiązania jest zaopatrzenie w produkty spożywcze, — czytamy w pewnym artykule specjalnym londyńskiej gazety „Daily Worker". W Anglii nie uprzytamniają sobie ludzie powagi światowego kryzysu w zakresie wyżywienia. W Indiach tysiące umiera z głodu i głód też zabrał w tym roku miliony ludzi w Chinach. Sowiety walczą z niedostatkami, które potężnie wzmagają inne ich trudności. Puste żołądki i ból serdeczny znamionować będą obecną zimę w Związku Sowieckim. Najświeższe zdobycze terenowe Sowietów nie zmieniły w niczym ich przykrego położenia aprowizacyjnego, ponieważ odzyskane obszary są pustynią. Wciąż jeszcze dostawy do Anglii, wynikające z ustawy o dzierżawach i pożyczkach, składają się w 60 procentach z produktów spożywczych, t. zn., że cenny tonaż i dostawy materiałów wojennych czy też zaopatrzenie Związku Sowieckiego cierpi wskutek tego, iż Wielka Brytania nie może się sama wyżywić. Wciąż jeszcze produkcja rolna w Anglii jest niedostateczna. Akuratnie w takim położeniu rząd brytyjski zmienił swoją politykę rolną i nie popiera już wzmożenia wytwórczości. Również do rolnictwa wmieszał się wielki kapitał, t. zn. w tym wypadku wielka posiadłość ziemska, gdyż nie jest ona zainteresowana w utrzymaniu pogłowia bydlęcego i przygotowuje się już teraz do swojej zyskownej polityki powojennej. W wytwarzaniu produktów spożywczych obszarnicy nie są wcale zainteresowani, gdyż nie przynosi im to dochodów.

Porównanie kosztów obu wojen światowych

BERLIN. Jesteśmy już niedaleko od tego, ażeby móc porównać koszty wojny obecnej z kosztami ubiegłej wojny światowej. Przy tym jest rzeczą jasną, że koszty tej wojny muszą być o wiele wyższe niż koszta wojny z lat 1916/18, mimo, że czas trwania tej wojny jest jeszcze o kilka miesięcy krótszy od tamtej. Tym razem coprawda teatr wojenny nie objął większych terenów, natomiast obecna wojna prowadzona jest bardziej intensywnie i przede wszystkim z o wiele większym nakładem technicznym niż wówczas. Odpowiednio do tego wszystkie państwa wojujące mają, według badań naczelnego prezesa wydziału finansowego dr. Otto Schwarz'a, wydatki wojenne conajmniej dwukrotnie większe niż podczas pierwszej wojny światowej. Tak więc 150—165 miliardów marek, które wydały Niemcy w pierwszej wojnie światowej, przeciwstawić możemy 292 miliardom RM, wydanych w obecnej wojnie w pierwszych czterech latach.

W Anglii wydatki wojenne wzrosły w porównaniu z kosztami wojennymi z roku 1914/18 prawie dwukrotnie (15 miliardów funtów wobec 6,5 miliarda). Przede wszystkim zaś koszty wojenne Stanów Zjednoczonych, które wydały do końca sierpnia 1943 r. 123 miliardów dolarów, wzrosły czterokrotnie w porównaniu z wydatkami ostatniej wojny, kiedy wydano 32 miliardy. Do tego dochodzą jeszcze dziesięć miliardów dolarów, które wydane zostały jako pożyczka dla aliantów.

Kosztów wojennych Francji w latach 1914/18, wynoszących 135 miliardów franków nie można w każdym wypadku porównać wskutek zmiany wartości franka z kosztami obecnej wojny, wynoszącymi 165 miliardów franków i kosztami likwidacji i okupacji, wynoszącymi dotychczas 527 miliardów franków. Również problematyczne będzie zestawienie włoskich kosztów wojennych, wynoszących w latach 1914/18 — 42 miliardy lir, z kosztami obecnej wojny światowej, wynoszącymi 291 miliardów lir.

O ile wzrosły koszta wojenne państw zamorskich w porównaniu ze stosunkami z pierwszej wojny światowej wskazują koszta wojenne Australii, która dotychczas wydała 1.194 miliony funty wobec 265 funtów, wydanych w ubiegłej wojnie, oraz koszta Kanady w nowej wojnie światowej, wynoszące równo sześć miliarda dolarów wobec 1,33 w ubiegłej wojnie. Nawet w neutralnej Szwajcarii koszta mobilizacyjne i wydatki nadzwyczajne wynosiły ogółem 5 miliardów franków szwajcarskich wobec trzykrotnie prawie mniejszych wydatków, wynoszących 1,2 miliarda podczas pierwszej wojny światowej. Cyfry te nie odtwarzają jednak prawdziwego obrazu, ponieważ siła nabywcza pieniądza liczba mieszkańców w poszczególnych krajach zmieniła się, wskazują jednak, o ile większe ciężary ponoszą kraje w tej wojnie wobec ubiegłej.

Urzędowe zawiadomienie Nr .4

Centralnej Komisji Sprawdzenia Wykonania Obowiązku Pracy w mieście Wilnie

§ 1.

Kto z ważnych powodów w oznaczonym terminie nie zarejestrował się w Komisji Sprawdzania Wykonania Obowiązku Pracy, może zarejestrować się w Komisji czynnej przy V komisariacie policji, Uniwersytecka 6, w dnie powszednie od godz. 8—13.

§ 2.

Wszyscy ci właściciele domów, administratorzy, opiekunowie i dozorcy, którzy nie powiadomią policji o osobach, mieszkających w obsługiwanych przez nich domach, a nie mających zaświadczeń z Komisji Sprawdzania Wykonania Obowiązku Pracy, będą pociągani do odpowiedzialności, jako wspólnicy uchylających się od obowiązku rejestracji.

§ 3.

We wszystkich sprawach dotyczących sprawdzania wykonania obowiązku pracy informacje udzielają komisariaty policji. Uprasza się przeto zainteresowanych w tej sprawie nie zwracać się do Centralnej Komisji.

Wileńska Miejska Centralna Komisja Sprawdzenia Wykonania Obow. Pracy.

Wilno, 27 listopada 1943 r.

Zawiadomienie

Dotyczy: rejestracji uchodźców przybyłych ze Wschodu

Podstawa: zarządzenie Generalnego Radcy spraw wewn. z dn. 26.X 1943 r. Nr. 2810

1. Wszyscy uchodźcy przybyli ze Wschodu do miasta Wilna obowiązani są do dnia 15 grudnia b. r. zarejestrować się w wileńskiej policji, oddział ewidencji mieszkańców (16 Vasario (daw. 3-go Maja) Nr. 4—12) od godz. 7 do 12 w dni powszednie.

2. Zarejestrować się obowiązany jest każdy uchodźca, który skończył 10 lat życia.

3. Wszyscy uchodźcy, których nazwiska zaczynają się na litery: A, B, C, Č, H, Ch, D, E, F rejestrują się w dniach 3—4 grudnia.
G, H, I, J, K — 6—7 grudnia.
L, M, N, O, P — 8—9 grudnia
R, S, Š, T, U, W, Z, Ž — 10—11 grudnia.

Wszyscy inni, którzy z różnych ważnych powodów nie będą mogli zarejestrować się w dniach im wyznaczonych, powinni zarejestrować się w dniu 13 grudnia b. r.

4. Za uchylenie się od rejestracji będą surowe kary.

Zastępca burmistrza (—)
Komendant Policji m. Wilna.

Huczek wokół osoby

amerykańskiego generała Pattona

SZTOKHOLM. Afera Pattona w Stanach Zjednoczonych przybrała w Stanach Zjednoczonych według nowojorskiego komunikatu, zamieszczonego w „Stockholms Tindningen", znaczne rozmiary. Zarówno prasa jak i społeczeństwo reagują bardzo energicznie na skandaliczne zachowanie się amerykańskiego generała broni pancernej, który jak wiadomo uderzył w szpitalu rannego żołnierza i groził lekarzowi rewolwerem. Wszyscy domagają się obecnie usunięcie generała. Ostra krytyka zwraca się również przeciwko kwaterze głównej, ponieważ starała się ona zatuszować sprawę.

Krótkie wiadomości

RZYM. (DNB). Bombowce amerykańskie obrzuciły w piątek ciężkimi bombami małą na wybrzeżu liguryjskim położoną wieś rybacką Recco. Liczba ofiar wśród ludności cywilnej jest duża. Wieś nie posiada żadnych urządzeń portowych ani innego jakiegokolwiek znaczenia militarnego lub gospodarczego.

VIGO. (DNB). Zastępca regenta Iraku emir Zeid oświadczył w liście do prezydenta Libanonu, Beshari el Khoury: „Świat był świadkiem ścisłej współpracy między krajami arabskimi, które jak jeden mąż powstały w obronie niepodległości Libanonu".

ISTAMBUŁ. (DNB). Przemyt towarów tureckich przez syryjską granicę, wskutek którego powstał szereg braków w Turcji, przybrał w ostatnich czasach takie formy, że w tej chwili szef państwa tureckiego zajął się osobiście usunięciem tych nieporządków. Wydał on, jak oświadczył minister monopoli, dyspozycje, by zastosowano środki natychmiastowe dla stłumienia niedozwolonego ruchu granicznego.

Minister monopoli znajduje się od 14 dni w prowincjach południowych celem zbadania panujących tam stosunków. Obecnie ma on powrócić do Ankary i złożyć sprawozdanie.

AMSTERDAM. (DNB). Zastępca angielskiego premiera ministrów Attlee oświadczył we środę w Izbie Gmin, jak donosi brytyjska agencja informacyjna, że cło, jakie nakładają niemieckie łodzie podwodne na Atlantyku, jest „wciąż jeszcze" bardzo wysokie. Nie można więc powiedzieć o odparciu wojny na morzu. Straty w wojsku i w pełnowartościowych pozycjach są dotkliwe, powiedział on, i że nie zamierza on umniejszać w żadnym wypadku rozmiaru porażek.

SOFIA. (DNB). Urzędowy komunikat w sprawie ataku lotniczego na Sofię ma następujące brzmienie: Dn. 24 listopada przeleciały grupowo nieprzyjacielskie samoloty nad terytorium kraju. Artyleria przeciwlotnicza w porę rozpoczęła swą działalność i zawiązała się skuteczna walka powietrzna. W kilku miejscach zrzucono bomby. Poszczególne domy prywatne zostały zniszczone. Wśród ludności cywilnej było kilka ofiar. Kilka samolotów zestrzelono. Profesor Filoff odwiedził natychmiast po ataku lotniczym dotknięte bombardowaniem miasto i poinformował się na miejscu o wyrządzonych stratach i o powzięciu środków.

MADRYT. (DNB). Policja madrycka aresztowała od dawna poszukiwanych 14 bolszewików, którzy zamordowali podczas wojny domowej w miejscowości Puente Genil licznych nacjonalistów, oraz m. inn. wdarli się do pewnego klasztoru, mordując tam licznych mnichów. Zbrodniarze zostali oddani pod sąd wojskowy.

Znów potajemni handlarze zostali ukarani

SZAWLE. (ON). W pierwszej połowie listopada Urząd przestrzegania cen w Szawlach również wykrył dużą ilość potajemnych handlarzy. Na przekór wszelkim ostrzeżeniom ci ostatni wciąż wykorzystują sposobność uprawiania tajnego handlu, odsprzedając po cenach lichwiarskich nieprawnie zdobyte towary. Należy stale podkreślać, że przez to sabotażuje się prawidłowy rozdział środków żywnościowych i towarów ograniczonego obiegu i wyrządza się szkodę frontowi.

Około 20 osób za lżejsze przewinienia ukarano grzywną pieniężną do 1000 RM.

Z poważniejszych spraw należy wymienić następujące:

Antanas Andzulevicius w Skaudville oraz Kazys Redavicius za tajny ubój skazani zostali każdy na jeden rok obozu robót przymusowych.

Jeronimas Baguckis w Telszach zaopatrzył się drogą nielegalną, za pieniądze, w order na masło i za to powędrował na pół roku do obozu robót przymusowych.

Jeszynskiene w Rosejnach sprzedała potajemnie świnię i otrzymała za to, ponieważ zachodziły okoliczności łagodzące, pół roku obozu robót przymusowych.

Jonas Veliulis został ukarany osadzeniem na pół roku w obozie robót przymusowych za nabywanie od włościan premii zamiennie za cukier, który kupił przed tym w handlu potajemnym po 30 RM. za kg. Próbował on również sprzedawać cukierki.

Juozas Kisevicius w Szawlach był już karany obozem robót przymusowych za handel potajemny. Dn. 29. 10. b. r. został on podczas kontroli ponownie przyłapany z towarem, przeznaczonym na handel potajemny. W butach miał on schowanych 1010 RM. Został ukarany jednym rokiem robót przymusowych.

Helena Mikalauskiene jako pracownica Urzędu wyżywienia i gospodarki w Możejkach wystawiała nieprawnie ordery na materiały dla swoich krewnych i znajomych, wówczas gdy biedne lub obarczone dziećmi rodziny musiały czekać na swoją kolej. I ona została ukarana jednym rokiem obozu robót przymusowych.

Za handel samogonem względnie nabycie jego skazani zostali na osadzenie w obozie robót przymusowych: Vincas Stogis — na sześć miesięcy i Stase Kurlinkiene — na trzy miesiące.

Zasądzonych na pozbawienie wolności natychmiast odprowadzono do obozu robót przymusowych. Kilku potajemnych handlarzy, których wykroczenia przeciw prawu są cięższe, osadzono w więzieniu śledczym, gdzie oczekują oni na wyrok Sądu Niemieckiego względnie Sądu Specjalnego.

Ciężkie kary za uchylanie się

od obowiązku pracy

REWEL. (ON). Sąd specjalny rozpatrywał na swym posiedzeniu sprawę pracownika „Uno S, który oskarżony był o pomaganie innej osobie w uchyleniu się od obowiązku pracy.

Oskarżony był zatrudniony w pewnym większym przedsiębiorstwie w Rewlu w charakterze urzędnika do spraw personalnych. Powierzone mu było wystawianie zaświadczeń o niezbędności danych robotników w przedsiębiorstwie i przedkładanie ich do zatwierdzenia kierownikowi zakładu. Między wystawionymi przez oskarżonego zaświadczeniami znajdowało się zaświadczenie dla pewnego L., który podlegał obowiązkowi rejestracji roczników 1919/24. L. był znajomym oskarżonego i nie był wcale zatrudniony w przedsiębiorstwie, w którym pracował oskarżony jako urzędnik personalny. Oskarżony świadomie załączył zaświadczenie dla L. z innymi zaświadczeniami do zatwierdzenia, wiedząc, że w ten sposób uwolni znajomego L. od spełnienia obowiązku pracy.

Oskarżony wobec tego dopuścił się przestępstwa wobec zarządzenia ministra Rzeszy dla zajętych wschodnich obszarów w sprawie wprowadzenia obowiązku pracy w zajętych obszarach wschodnich z dn. 19. 12 1941 r. Sąd specjalny wydał wyrok, skazujący oskarżonego na 3 lata ciężkiego więzienia.

W uzasadnieniu wyroku przewodniczący sądu zwrócił uwagę na to, że uchylanie się od obowiązku pracy jest równoznaczne z uchylaniem się od służby wojskowej. Wojna, którą prowadzą dziś narody Europy przeciw bolszewizmowi, stała się wojną totalną, która wymaga pełnego wkładu jednostki, czy to z bronią w rękach, czy też na swym miejscu pracy. Kto przykłada rękę do pomagania innym w uchylaniu się od spełnienia swego obowiązku, ten też samo zostanie ukarany, jak ten, który sam od tego się uchyla. Jeśliby nawet oskarżony miał nieposzlakowaną przeszłość, to jednak naruszył całą surowość prawa, ponieważ wykazał on przez to, że nie chciał on zrozumieć przepisów, które dotyczą interesów skutecznego prowadzenia wojny z bolszewizmem.

Nakazy chwili dla rolników

Rolnicy, łagodna pogoda jesienna umożliwia nadal orkę. Wykorzystajcie dlatego każdy dzień, dopóki sprzyja pogoda i zaorujcie Wasze pola!

×

Szczególnie ważne jest obecnie oczyszczanie rowów odwadniających. Regulacja zawartości wody stanowi najważniejszy warunek przyszłorocznych zbiorów.

×

Teraz jest pora naprawy dróg gospodarczych. Należy zasypać dziury, wyrównać głębokie bruzdy w drogach i usunąć nasypy, ażeby gdy mróz chwyci, drogi były wygodne dla jazdy.

×

Maszyny i narzędzia, których nie będzie się już używało na dworze, należy umieścić pod dachem, by je uchronić przed wpływami atmosferycznymi. Należy je oskrobać z rdzy i w lie możności nasmarować tłuszczem.

×

Rolnicy, nie uważajcie drzewka owocowego za ostatni człon Waszej pracy rolniczej! Do każdego gospodarstwa należą drzewa owocowe, służące do zaspakajania własnych potrzeb i dla zarobku. Zasięgajcie informacji u znajdujących się w każdym powiecie instruktorów ogrodnictwa przygotowujcie według wskazówek glebę i sadźcie na wiosnę! Przez kilka lat pracy powstaną sady, które Wam i Waszym dzieciom przyniosą korzyść.

×

Oczyszczajcie późną jesienią konary drzew owocowych ze wszystkich porostów, mchów i popękanej kory, ażeby w porę zniszczyć przezimowujące się pod tą ochroną do przezimowania szkodniki drzew owocowych. Przy tej pracy należy pod drzewa podkładać papier. Wszystkie odpadki należy starannie zbierać i palić. Rany na drzewach smaruje się karbolineum do drzew owocowych, który to środek można otrzymać.

×

Ochraniajcie Wasze drzewa owocowe przed mrozami przez owinięcie ich w porę w słomę! Okładanie pni nawozem jest fałszywe, albowiem drzewo pobiera swój pokarm wewnątrz korony. Pozatem myszy polne zakładają swoje leża zimowe pod tym nawozem i nadgryzają korzenie.

240 filmów niemieckich

Spółka filmowa, której wkrótce po oswobodzeniu kraju polecono pracę filmową w Okręgu Generalnym Kraju Wschodniego, zdołała podczas swego dwuletniego działania wykonać poważne zadania.

Spółka filmowa na Kraj Wschodni T-wo z ograniczoną odpowiedzialnością, ma za swe główne zadanie pouczać szerokie warstwy drogą demonstrowania wysoce wartościowych filmów oraz dawać wytchnienie warstwom pracującym po całodziennej robocie. W tym celu otworzyło T-wo filmowe Kraju Wschodniego organizację, umożliwiającą obecnie dostarczenie filmów niemieckich nawet do najodleglejszych zakątków Kraju i zaznajomienie ludności w pierwszym rzędzie z filmami o wartości artystycznej.

Dotychczas w Kraju Wschodnim przedemonstrowano po raz pierwszy równo 240 filmów niemieckich. Największym powodzeniem cieszył się film barwny „Złote miasto", wytrzymując niebywałą dotychczas częstotliwość demonstrowania 6-ciu tygodni. Ale i wiele innych filmów miały powodzenie powyżej normy przeciętnej. Po ogromnym powodzeniu pierwszego filmu barwnego bezsprzecznie osiągnie wielki sukces wśród ludności kraju, również film barwny „Münchhausen" z Hansem Albersem.

W Kraju Wschodnim cieszą się szczególniejszą popularnością filmy z Zarah Leander, Hildą Krahl, Heinzem Rühmannem, Emilem Jannings, Hansem Moserem i Theo Lingen.

Poza tworzeniem i wypożyczaniem filmów do ważnych zadań spółki filmowej Kraju Wschodniego należy dbałość o to, aby teatry świetlne stanowiły poważny przybytek kultury. Specjalny wydział T-wa troszczy się o zaopatrzenie filmów demonstrowanych w języku niemieckim, w potrzebne dla zrozumienia ich treści teksty w językach krajowych.

W dn. 1 lipca 1943 r. założono zakłady filmowe Kraju Wschodniego. Równocześnie przedsiębiorstwa podzieliły między sobą funkcje.

Podczas gdy T-wo filmowe Kraju Wschodniego ograniczyło się do działania na polu wypożyczania filmów, zakłady wytwarzania filmów Kraju podjęły się administrowania obecnie odbywającej się ich reprywatyzacji.

Po zbadaniu podstaw swego istnienia przez zakłady filmowe Kraju Wschodniego podlegają teatry świetlne w ich całkowitym składzie przekazaniu byłym ich właścicielom, podlegając nadzorowi urzędu Generalkommissar'a. W ten sposób już całemu szeregowi byłych właścicieli kinoteatrów w Kownie zwrócono z powrotem ich zakłady.

Jeżeli są to fachowcy w tej dziedzinie, to prowadzą oni samodzielnie swe zakłady, a w razie przeciwnym, siła fachowa dba o niezamącony przebieg ich pracy.

Z dnia

NIEDZIELA
28 Listopad
1 adwentowa.
Wschód słońca 6.12
Zachód słońca 15.03

DZIŚ ZACIEMNIAMY OKNA OD GODZ. 15.15 DO GODZ. 07.00

— PODAJE SIĘ DO WIADOMOŚCI DOZORCÓW DOMOWYCH M. WILNA. Dnia 12 grudnia 1943 r. odbędą się Roraty w kościele OO. Franciszkanów o g 8-ej rano. Dnia 13 grudnia o godz. 8-ej rano odbędą się Egzekwia i Msza Św. Żałobna za zmarłych dozorców i ich rodziny. Prosi się o jak najliczniejsze przybycie.

— „RUTY" SPRZEDAJĄ PAPIEROSY. Od 22-go listopada we wszystkich sklepach „Ruty" sprzedaje się papierosy na odcinek „6 M. Tab. 5 i 6" po 20 sztuk na odcinek. (K)

—NORMA MASŁA DLA DZIECI. Na kartki żywnościowe 23 okresu wyżywieniowego można otrzymywać tylko dzieci w wieku do lat 6-ciu w następujących normach: na kartki różowe 400 gr. miesięcznie, na kartki niebieskie 520 gr. miesięcznie.

— TEATR ALI-BABA CHWILOWO NIECZYNNY. Z powodu zmiany lokalu teatr rewiowy Ali-Baba chwilowo jest zamknięty. O otwarciu tego teatru w innym lokalu podamy wkrótce do wiadomości.

— KONCERT A. ROZANIELSKIEGO. We wtorek, dnia 30 b. m. o godz. 17 odbędzie się w Teatrze Miejskim koncert p. t. „Piosenki A. Wertyńskiego" w wykonaniu lirycznego tenora smoleńskiego teatru i radia.

— KONCERT S. BENONIEGO. Po długiej przerwie wystąpi w niedzielę dnia 5-go grudnia o godz. 13-ej w Teatrze Miejskim znakomity bas-baryton Sergiusz Benoni.

— PREMIE ZA DOSTAWĘ BURAKÓW CUKROWYCH. Fabryka cukru wydaje premie swoim dostawcom buraków cukrowych. Za 100 podwójnych centnarów daje się prawo do nabycia 67 kg. cukru. W razie dostarczenia większej lub mniejszej ilości premia będzie zwiększona lub zmniejszona proporcjonalnie do wyżej podanej premii. (K)

— PREMIE ZA LEN. Za dostarczone nasiona lnu będą wydawane premie w postaci punktów, które upoważniają do nabycia materiałów włókienniczych. Za dostawioną len w wartości od 1 RM. daje się dwa punkty na kupno towarów włókienniczych. Za dostawiony len w stanie nietrzepanym tej samej wartości 1 punkt.

— ZŁAMAŁ NOGĘ. Zamieszkały przy ul. Pakrasczo Nr. 13, 50-letni Kazimierz Miczulewicz, idąc w dniu 24 b. m. ul. Ostrobramską, upadł tak nieszczęśliwie, że doznał złamania nogi. (K)

OFIARY NA GWIAZDKĘ.

Zamiast życzeń imieninowych p. Andrzejowi Kiendyszowi (30 XI. 1943) właśc. biblioteki, ul. Kalwaryjska Nr 2, na gwiazdkę dla polskich biednych dzieci 45 RM. składają czytelnicy.

Na gwiazdkę dla polskich biednych dzieci RM. 20 od I. W.

OFIARY.

Zamiast wiązanki kwiatów na grób ś. p. naczelnika I Urzędu Skarbowego m. Wilna Mariana Żochowskiego, RM. 20 (dwadzieścia) dla biednych polskich dzieci składa Stanisław Macutkiewicz.

Do „Ciężko chorego Leszka Szeligowskiego" RM. 30 (trzydzieści) składa Stanisław Macutkiewicz.

Zamiast kwiatów na grób ś. p. Heleny Witkowskiej RM. 20 ofiaruje dla biednej staruszki J. Wojewódzka.

KINA

Wehrmachtkino II Vilniaus (Wileńska) 38
„Błękitna maska"

„CASINO" Didžioji (Wielka) 47, tel. 6—77
„INDYJSKI GROBOWIEC"
Od poniedziałku: „Morderstwo na okręcie".

„ADRIA" Didžioji (Wielka) 6, tel. 10-37
„KU BŁĘKITNEMU ŻYCIU"
Od poniedziałku: „Nanette".

„MUZA" Naugarduko (Nowogródzka) 8, tel. 6-52
„SZCZĘŚLIWA SIÓDEMKA"
Od poniedziałku „Serce królowej".

„A[illegible]" Pylimo (Zawalna) 54, tel. 10-7
„PECHOWY PILOT QUAX"
Od poniedziałku: „Dziewczę z Fanö".

„GRAŻYNA" w N.-Wilejce.
„POŻAR w OCEANIE"
Od wtorku: „Serdeczna radość— serdeczny ból".

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE
inż.
WŁADYSŁAW MATUZEWICZ
w Wilnie,
Jogailos (Jagiellońska) 7 m. 3
PRZYJMIE NATYCHMIAST:
cieśli, stolarzy i robotników
na roboty rządowe budowlane
w MOŁODECZNIE.
DOBRA PŁACA roboty na
NA AKORD.
Zgłoszenia codziennie od g. 8—16

OBWIESZCZENIE.
Towarzystwo Remontowe i Budowlane m. b. H.
„Rentinys"
Wilno, ul. Wielka 8
przeprowadza roboty budowlane w Wiedniu
W związku z tym potrzebuje się pilnie robotników budowlanych oraz personel techniczny. Przyjmujący pracę zostaną w zamkniętej grupie wysłani przez firmę do Wiednia, gdzie nimi się zaopiekują. Pomieszczenie i zaopatrzenie zapewnione. Wynagrodzenie — według obowiązującej w Wiedniu taryfy. Żonaci otrzymają dodatek. Zatrudnienie ustala się na podstawie umowy z firmą „Rentinys". Zgłoszenia i bliższe szczegóły w sprawie pracy w Wiedniu można uzyskać codziennie od godz. 7 do 16 w firmie „Rentinys".

Wznowione
są przyjęcia ochotników do
Legionu Speer
(szkoła automobilistów w Berlinie)
od 16—40 lat
Zapisy: Witoldowa (Zwierzyniec) 12-a od g. 8—12 i 14—16.

Eisenbahnverwaltungsamt Wilna zaciąga wciąż do służby kolejowej, w obrębie Generalnego Komisariatu Litwy, uzupełniające młode siły w wieku od 14 do 16 lat. Ubiegający kształcą się tam jako młodzi praktykanci
dla służby technicznej maszyn, dla służby ruchu i komunikacji i dla niższej służby kolejowej.
Nauka trwa do 3 lat. W tym czasie będą dostarczone zapomogi w celu wychowania w wysokości aż do 50 RM. miesięcznie. Ogólnie może być to wykształcenie przeprowadzone w tych miejscach, w których sobie ubiegający życzy. W służbie techniczno-maszynowej będą dla udanych uczniów ze strony Dyrekcji Kolejowej umożliwione bezpłatne nauki na technika albo na inżyniera.
Podania ubiegających się wraz z krótkim życiorysem i odpisem ostatniego świadectwa szkolnego mają być skierowane do Eisenbahnverwaltungsamt Wilna.
Bliższe informacje udzielają wszystkie placówki Kolei Państwowych, od których też mogą być żądane dane o postępach służbowych kandydatów.

Do prac rolnych
3—4 mężczyzn
potrzebuje natychmiast
Szkoła Ogrodnicza w Wilnie
ul. Sélly (d. Seltenska) 50.
Telef. 10—74. (8201)

PRZEDSIĘBIORSTWO POLIGRAFICZNE
„VAIZDAS"
w Wilnie ul. Mindaugo Nr 21
przyjmie
kobiety od lat 15 do pracy akordowej w dziale **Kartonaży i introligatorskim.** Możliwości zarobku od 100 do 150 RM miesięcznie. Potrzebni są również **specjaliści** w dziedzinie prac poligraficznych i **robotnicy** niewykwalifikowani. Wynagrodzenie częściowo akordowe. Można zarobić od 150 do 200 RM. miesięcznie. Czynna stołówka. Robotnicy otrzymują obiad darmo. Zwracać się do dyrektora przedsiębiorstwa w dniach pracy od 8 — 16, telef. 158 lub 18-32

LABORATORIUM Zębów Sztucznych
Przyjmuje wszelkie roboty techniczno-dentystyczne, wykonuje na kauczuku i różnych metalach. Robota szybka, fachowa i tania.
Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23
drugie podwórko, albo frontowe wejście: Tyliioji (d. Cicha) 4—23.

PAŃSTWOWA WYTWÓRNIA PIWA **„TAURAS"**
w Wilnie ul. Sierakowskiego 18
poszukuje przedsiębiorcy
na wyrąb, zwózkę i złożenie do piwnic lodu.
Oferty składać w kancelarii wytwórni do dnia 5 grudnia r. b.

„MAISTAS"
(Fleischwarenfabrik in Wilna)
ogłasza,
że w związku z ukazaniem się chorób bydlęcych (nosacizna i inne) **przyjmowanie bydła do rzeźni „Maistasu"** zostało wstrzymane do dnia 1. XII. 43 r.
„MAISTAS"
Fleischwarenfabrik in Wilna

Z. O. Młyn Nr 1 w Wilnie
potrzebuje natychmiast
3-ch stolarzy.
Warunki pracy dobre. Zgłaszać się do Młynów Centrali od godz. 8—12, Wilno, Algirdo 2/18-6 telef. Nr [illegible]—63.

Pracownia wojłoków
i filcu na zakopianki z powierzonych materiałów. Polocko (Połocka) 3—10. Gotowe wojłoki można nabyć z zamianą na opał.

Do państwowej drukarni **„Naidė"**
ul. Wileńska Nr. 15
potrzebni robotnicy-(ce) oraz uczniowie.
Zgłaszać się od godz. 8 do 12. (8165)

Poszukuje się do natychmiastowego zajęcia do świadczonego furażera i masztelarza oraz doświadczonego woźnicę.
Gra-Ha-Ko ul. Pylimo (Zawalna) 24.

ANTYKWARIAT
Państw. Wydawn.
Kupuje książki.
Dom ninkonų (Dominikańska) Nr 4.

Różne

„ASTRA" wróży z kart, chiromancja i grafologia. Przyjmuje poniedziałki, wtorki, środy, piątki godz. 10—14. Portowa 4 m. 9. 8117

BLAM popielicowy i futrzak biały zamienię na opał. Mickievičiaus (d. T. Zana) 22-2. 8267

BUTY nowe chromowe Nr. 39 zamienię na nowe [illegible] rozmiar. Kalwaryjska 5—13. 8246

BUCIKI z kaloszami na lat 8—10 zamienię na watelinę lub drzewo (Baltupio) Bołtupska 14 m. 5a. 8281

BUCIKI damskie sportowe Nr. 35, szal jedwabny rosyjski, robiony nowoczesny kredens, zamienię na walizę lub opał. Tilto (Mostowa) 7 m. 4, od 10—12 pp. 8212

CHIROMANTKA — wróżka przyjmuje od godz 10-ej do 6 po poł. Wilno, ul. Didžioji (Wielka) 15/1 m. 12-a, wejście z zaułka Szwarcowego Nr. 1 w podwórku. 8054

CHIROMANTKA — Chyt z rąk i kart. Dla nieobecnych z pisma i fotografji. Przyjmuje od 11—14 Tilto (Mostowa) 25 m. 8. 8290

CHIROMANTKA — Fizjonomistka. Wróżka z rąk, kart, fotografji, imion i pisma. Giedraičių (Chocimska) 12—2. 8067

DNIA 25 listopada zgubiony został portfel z kartkami żywnościowymi na nazwisko Maszkowska Aniela, zam. Geraitis (Gajowa) Nr. 13 m. 2. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. 8233

GŁUCHA chiromantka wznowiła seanse wróżby z [illegible] kart. Ceny dostępne. Antokolska 18-10.

DNIA 25 listopada na trasie W. Pohulanka — M. Pohulanka — Zakretowa, zgubiono zielony brezentowy woreczek z dwiema gazetami, stłuczoną żarówką i dokumentami na nazwisko Aniela Borkowska zam. na ul. Witkomierskiej 36 m. 3. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot dokumentu na ul. Zakretową 20c m. W. Komarowej. 8231

FUTRO męskie rozmiar średni na nutrietach, z wydrowym kołnierzem zamienię na opał. Rotundo 8 m. 6. 8269

FOLWARK blisko Wilna poszukuje połownika lub współnika z gotówką. Oferty składać proszę do Adm. „Gońca Codziennego" pod Nr. kwitu 8187. 8187

GŁĘBOKI wózek dziecinny zamienię na opał lub rzecz odpowiedniej wartości. Tilto (Mostowa) Nr. 12—2 od godz. 15—17. 8173

GUMOWE buty Nr. 30 ciepłe, zamienię na opał. Basanavičiaus (W. Pohulanka) 39—3 od godz. 6—7. 8263

JESIENNY płaszcz damski, rozmiar duży w bardzo dobrym stanie, płaszcz zimowy z futrzanym kołnierzem, aparat fotograficzny, (Kodak) 6X9. Rower damski balonowy zamienię na opał. Subocz 36—5. 8123

KREDENS orzechowy najnowszego modelu w stanie nowym zamienię na opał. Dowiedzieć się ul. Polocko 9—9.

KOCIOŁ do bielizny, garnitur męski używany, wieszadło, szczotkę do froterki, karnizy do okien, duży kufer, dywaniki, wymienię na opał. Tamże potrzebna nowa cerata dziecinna. J. Jasińskiego 15 m. 9. 8162

KAPELUSZ nowy pilśniowy zimowy zamienię na suche twarde drzewo opałowe. II Naujamieścio P. R. G. (b. zauł. Komendantcki) Nr. 3 m. 1 róg b. ul. Piłsudskiego i Nowogródzkiej. 8051

LUKSUSOWE, nowoczesne meble do jadalnego pokoju, do gabinetu, patefon z płytami, łóżko, szafę dwudrzwiową z lustrem i inne meble zamienię na opał. Gedimino 42—11. Oglądać w dnie powszednie godz. 13—15. 8183

ŁÓŻKO żelazne na siatce, kanapę, stoliczki (kawiarniane) i stół kuchenny zamienię na opał. Adres: Stepono (d. W. Stefańska Nr. 10 m. 6 8223

MAŁY akordeon zamienię na opał. Jezuicka 8—3. 8244

MĘSKI rower w dobrym stanie zamienię na ubranie męskie lub na opał. Nočios (Nasza) 11—6 (koło Zakretu). 8245

MASZYNĘ do szycia gabinetową „Singer", lisa (kołnierz), jesionkę nową męską, ceratę na stół nową, samowar oraz inne rzeczy — zamienię na opał. Pušų (Sosnowa) 9d m. 1 8126

NA PRZYBRANIE okryć i kołnierzy damskich, popielice, foki piżmowcowe, szaro-białawe bagdaty zamienię na opał, oraz płaszcz damski zimowy, blam popielicowy, spódniczka, bluzka, sweterek wełniany. Kupię karakuły i foki wymagające naprawy lub na coś zamienię z dopłatą od godz. 12 do 5, Mostowa 31 m. 1. 8263

NOWĄ spacerówkę modelu „Konkon" zamienię na drzewo Ukmergės (Wiłkomierska) 16 m. 8. 8277

NOWY aparat fotograficzny 13X18 z obiektywem Busch'a, reflektory i inne drobne fotograficzne zamienię na aparat małoobrazkowy. Gedimino 26—3, godz. 12-13,30. 8207

PŁASZCZ damski zimowy na lat 16 buty damskie Nr. 38 zamienię na opał. Utenos (d. Mętna) 27—1. 825

PŁASZCZ zimowy na 15-letniego chłopca zamienię na opał, kupię połowcowy. Vivulskio 20—1. 8276

PŁASZCZ męski-zimowy w b. dobrym stanie z futrzanym kołnierzem, kapelusz męski i mufka fokowa — zamienię na opał. Kupię saneczki sportowe. Zgł. Rotundo (d. Stroma) 3 m.3. 8215

ROWER męski w dobrym stanie wymienię na ubranie lub opał. Gedimino 60—4. 8264

SZAFA z lustrem, szafką nocną, kanapę, stół, krzesła, naczynia kuchenne, łyżki i widelce, męski garnitur granatowy, żakiet narciarski damski, obrusy, po krowce, żakiet fokowy zamienię na opał. Algirdo (d. Piłsudskiego) 3-3. 8199

SKRZYPCE stare i altówkę zamienię na opał. Tilto (Mostowa) 7—4 od godz. 10—12. 8192

SKÓRZANY płaszcz śpiesznie kupię, rozmiar średni. Oferty do „Gońca" pod „skórzany". 8248

SREBRNEGO lisa i gitarę w dobrym stanie zamienię na opał. Savanorių (Legionowa) 25—1. 8210

WRÓŻKA z 30-letnią praktyką przyjmuje od godz 10 do 6 wieczór oprócz niedzieli Vokiečių (Niemiecka) 4 m. 12, w podwórku na prawo. 8232

WELWET, flanela, pantofle domowe na filcu Nr. 37 i 38, obrus kolorowy z serwetkami, duży obraz Wygrzywalskiego, 2 fotele gabinetowe miękkie kryte gobelinem, stół rozsuwany zamienię na opał. Kościuszki 14a m. 6.

WYMIENIĘ na opał kanapę z krzesłami (komplet) i lalkę porcelanową z wyprawką. Radvilaitės (Królewska) 9—9. 8156

ZIOŁOLECZNICTWO chorób przewodu pokarmowego. Od 7 rano do 3 pp. Gedimino (Mickiewicza) 39 m. 4.

ZNANA chiromantka - fizjonomistka wróży: z kart, z ręki, fotografii i charakteru pisma. Przyjęcie od g. 9 do 6 pp. Literatų (Literacki) 5 m. 6 vis-à-vis poczty głównej. Wejście z bramy na prawo, schody II piętro. 8115

ZGUBIONY dowód osobisty wyst. na nazwisko Montowt Łucja, zam. Kalwaryjska 7 m. 4 unieważnia się.

ZGUBIONO Personalausweis N. 25932 na nazwisko Juniewicz Jadwiga, zamieszkała Gardino (Staro Grodzieńska) 14—1. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem pod powyższym adresem. 8186

ZAMIENIĘ pszczoły w ulach ramowych na zapasie 16 kg. i termos pół l. na ubranie lub obuwie męskie, ul. Konduktorska 18 m. 3. 8143

ZAMIENIĘ na opał meble stylowe: lustro, stół owalny mahoniowy, fotele, oraz zwykłe krzesła, stół - biurko, etażerka, szafa oszklona do książek, łóżko białe na siatce. Gedimino 39 m. 4. Wejście od Ciasnej od g. 11 do 1.

ZAMIENIĘ na opał: wagi szalkowe, kozła rasowego bezrogiego 2-letniego, lustro stojące, szafkę kuchenną, kożuszek damski do pokrycia i inne drobne przedmioty domowego użytku. L. Tarybos (Senatorska) 17—1. 8156

ŻYLAKI usuwam od 7 do 11 rano i od 15 do 19. Gedimino (d. Mickiewicza) 39—4

ŻAKIET fokowy w dobrym stanie zamienię na opał. Zgłoszenia do Administracji „Gońca". Dział ogłoszeń. 8211

19 LISTOPADA 43 roku zostałem ograbiony na szosie między Świętnikami i ponarskim lasem, zabrano mi portfel z dokumentami, a mianowicie: dowód osobisty na imię Macieja Wersockiego, zam. w okolicy Hormany, gm. Ejszyskiej, umowę dzierżawną zawartą z Piotrem Krupowiesem i kwity podatkowe. Wszystkie te dokumenty unieważniam. 8204

Kupno - Sprzedaż

KUPIĘ płaszcz i żakiet fokowy oraz żakiet karakułowy, wymagające małej lub dużej reperacji i skórki fokowe. Palangos (d. Poznańska) 2—5b. godzina 12—16. 8063

KUPIĘ książkę: „Szydełkiem i na drutach. Haft i Mereżki" wydaw. „Bluszcz". Zgłaszać się: Liejyklos (Ludwisarska) 11 m. 12. 8154

KUPIĘ palmę. Zgłoszenia do okienka ogłoszeń Adm. „Gońca C.". 8149

KUPIĘ natychmiast łańcuch do zegara ściennego f-my „Becker", Vilnius (Wileńska) 42. „Restoranas Rambinas" p. Mieczysław. 8179

KUPIĘ płaszczyk, kapturek i szaliczek kolorowy, w dobrym stanie dla 1-rocznego dziecka. Zgłaszać się Barbaros Radvilaitės (b. Królewska) 5 m. 22, godz. 16. 8140

KUPIĘ szare skórki królika lub dwa blamy. Mickevičiaus (Tomasza Zana) 7—2. 8191

KUPIĘ natychmiast gumowe buty damskie lub śniegowce Nr. 39, zgłoszenia codziennie od godz. 16,30 ul. Raseinių (Rzeczna) 7—1. 8209

MONETY stare kupuje antykwariat O. Radvilaitė (Królewska) róg Zamkowej. (7796)

SPRZEDAM narciarskie buty męskie w b. dobrym stanie mały rozmiar i damskie Nr. 37-38. Mielagenų (naprzeciw ul. Święciańskiej) 6 m. 2. 8214

Handel - Przemysł

ROBIĘ na drutach skarpetki, rękawiczki, swetry i t. p. b. Podgórna 5—7 od 11—12. 8194

MUFKI i torebki wykonuję z powierzonych materiałów. Tanio i terminowo. Šv. Ononos 10—5. Wejście z podwórza kościelnego przy kościele po-Bernardyńskim. 8208

Praca

POSZUKUJĘ pracy w majątku prywatnym za ekonoma, względnie prowadzenie większego gospodarstwa nie mającego odpowiedniej opieki. O ile zajdzie potrzeba posiadam ładną rasową klacz oraz niektóre narzędzia rolnicze, które mógłbym bezpłatnie wypożyczyć. Zgłaszać się do Adm. „Gońca" pod „Sumienny". 8153

ZDOLNA krawcowa do płaszczy potrzebna natychmiast. Warunki bardzo dobre. El-Va. Gedimino (Mickiewicza) 15—3 (7923)

POTRZEBNA młoda pomocnica domowa na stałe lub przychodząca. 16. Vasario (3-go Maja) 9 m. 13. 8170

POTRZEBNA służąca do niemieckiej rodziny ze znajomością kuchni. Zgłoszenia do Adm. „Gońca" pod „Uczciwa". 8168

POTRZEBNA od zaraz służąca przy małej rodzinie. Damaszewicziaus (Gimnazjalna) 10 — 3. 8206

Lokale

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje z wygodami nieumeblowane. Raugiklos (M. Stefańska) 23 m. 1 godz. 10-12 i 17-20. 8177

LOKAL restauracyjny w śródmieściu odstąpię. Oferty pod „Lokal restauracyjny" do Adm. „Gońca". 8207

POKÓJ skromny, w centrum miasta wydam natychmiast samotnej osobie, posiadającej opał. Bonifratrų (Bonifraterska) 2 14 —8, rogowe frontowe, III piętro. 8213

POSZUKUJĘ dwa pokoje lub jeden, nie umeblowane z używalnością kuchni. Oferty proszę zgłaszać, ul. Bonifraterska 2 m. 3 Józefa Mineykowa. 7969

WYNAJMĘ pokój z wygodami dla solidnego Pana, tylko za opał. Dowiedzieć się Wileńska 3 (sklep elektrotechn. od 9 rano do 17. Tamże kupię oponę rozm. 26X2 na pasach, zapłacę każdą cenę. 8205

Nauka i wychowanie

A. B. C. — Niemiecka Konwersacja najszybszą metodą i pisanie na maszynie. Zapisy cały dzień. Gedimino 4—12.

LEKCJE pisania na maszynie. Jogailos (Jagiellońska) 10 m. 1. tel. 55. (8018)

UDZIELAM lekcji jęz. włoskiego i francuskiego. Zaul. Dobroczynny d. 2-a m. 5.

Lekarze

Dr. O. ABŁAMOWICZOWA
Choroby kobiece i akuszeria. Przyjmuje od g. 9—12 i od g. 3—5 w. Kastonų (Kasztanowa) 7 m. 7.

Dr. med. LEON BUTKIEWICZ
Specjalista chorób uszu, nosa i gardła. Ordynuje od godz 1 do 3 po poł. Wilno, Jogailos (Jagiellońska) 7—9.

Dr. Med. KAZIMIERZ BIELIŃSKI
Choroby skórne i weneryczne. Zygimantų (Zygmuntowska) 12 m. 14. Przyjmuje od godz. 8—9 i od 13—17.

Dr. FUNDOWICZ STEFAN
Choroby nerwowe i wewnętrzne Šv. Jakubo (Św. Jakuba) 10—2. Przyjmuje od 14 do 18.

Dr. LUCYNA GROBICKA
choroby wewnętrzne. Przyjmuje chorych kasowych i prywatnych od g. 9—11 i od 4—5 pop. Wilno, Juozapavičiaus (Pióromont) Nr. 11 — 6.

Dr. EDMUND KUNCEWICZ
b. asystent Kliniki U. S. B. Choroby uszu, nosa i gardła. Uosto skg. (z. Portowy) 3—4. Przyjmuje od g. 9—10 i 15 — 16.

Dr. T. KUNICKI
choroby wewnętrzne i kobiece (ginekologia i akuszeria) Przyjmuje od g. 8—10 i od 1—5, ul. Vilniaus (Wileńska) 6—6.

Dr. Med. KUDREWICZ ZYGMUNT
Spec.: weneryczne i skórne choroby. Przyjmuje w godz 8—13 i 15—20. Pilies (Zamkowa) 15 m. 2.

Dr. KAZIMIERZ LEJMAN
b. st. asystent Kliniki Dermat. U. S. B. Choroby skórne i weneryczne. Vilniaus (Wileńska) 29 Przyjmuje od g. 8 do 9 rano i od 3—6 p. p.

Dr. Med. W. MORAWSKI
b. st. asystent kliniki U. S. B. choroby skóry, weneryczne, płciowe. Przyjmuje kasowych i prywatnych Šv. Mykolo (Św. Michalski) 6 m. 1. Od g. 9—13 i 16—18.

Gabinet Rentgenowski Dr. G. NIELUBSZYC
Pylimo (Zawalna) 22—3 Od g. 15—17

DR. R. ORŁOWSKI
7—11 rano i 3—7 p. p. Gedimino (Mickiewicza) 39 m. 4.

Dr. Med. JANINA PIOTROWICZ-JURCZENKOWA
Choroby skórne, weneryczne, kobiece. Przyjmuje od 11—13 i od 15—17 Jogailos (Jagiellońska) 16—6.

Dr. Med WIKTOR PIESKOW
Choroby nerwowe i wewnętrzne Uosto (Portowa) 3 m. 2. Ordynuje od 12 — 14 i 16 — 17.

Dr. PIWECKI ALEKSANDER
Choroby wewnętrzne. Pilies (Zamkowa) 12—6 Poniedziałki, środy, piątki od 12 — 15 wtorki, czwartki, soboty od 15—18.

Dr. med. J. Rymaszewska
stomatolog (schorzenia szczęk, dziąseł i zębów) wznowiła przyjęcia od godz. 7-9 i 14-20 Tilto (Mostowa) 3a m. 14 tel. 720.

Dr. K. SOKOŁOWSKI
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od g. 8 do 12 i od g. 5 do 7 wiecz. Vilniaus (Wileńska) 30 m. 14

Gabinet Rentgenowski Dr. Med. A. ŚMIGIELSKA
Pilies (Zamkowa) 8 m. 9. Od godz 9 — 15

Akuszerki

MARIA BRZEZINA
Liubarto (Grodzka) 27—1. Zwierzyniec

ZOFIA GRONEROWA
przyjmuje porady i porody w domu Wilno, ul. Konarskiego 1,2 — 6

St. Jurewiczowa
zastrzyki, bańki, porody i porady bezpłatnie. Sakalų (Sokola) Nr 18 m. 5. Zwierzyniec

J. KORCHOWA
Olandų (d. Holenderna) Nr 4 — 1

MARIA LAKNEROWA
przyjmuje od godz 9 rano do 7 wiecz Jasinskio (d. Jasińskiego) 7 — 5

BRONISŁAWA ROSIŃSKA
Lwowska 57—1

W. SMIAŁOWSKA
Pilies (d. Zamkowa) 26 — 8.

ZANKOWICZ OSTRYŃSKA
z długoletnią praktyką. Sopeno (Szopena) 3—58.

Zawiadomienie.
Z dniem 20.XI 43 r. został otwarty zakład fryzjerski pod firmą
„Piotr"
Antokolska 13 vis a vis apteki. Potrzebny fryzjer lub fryzjerka i chłopak do nauki. (8174)

ś. † p.
Aleksander ZAHOROWSKI
b. pracownik Chrześcijańskiego Banku Antokolskiego
zmarł śmiercią tragiczną dn. 22 listopada 1943 r.
Wyprowadzenie zwłok z kaplicy przy szpitalu św. Jakuba do kościoła św. Ducha nastąpi w poniedziałek dn. 29 listopada o godz. 9, po czym po Nabożeństwie Żałobnym odbędzie się eksportacja na cmentarz Rossa. O czym zawiadamia krewnych, Przyjaciół i Znajomych pogrążona w głębokim smutku
Rodzina.

ś. † p.
Aleksander ZAHOROWSKI
absolwent Instytutu Nauk Handlowo-Gospodarczych w Wilnie
zmarły dnia 2 listopada 1943 r. był nam najserdeczniejszym towarzyszem zarówno w pomyślnych jak i w ciężkich chwilach życia. Jego tragiczny zgon rani boleśnie nasze najserdeczniejsze uczucia. Niech pamięć Jego nieposzlakowanej postaci pozostanie trwale z nami.
Przyjaciele.

ś. † p.
Maria Wolska
po długich i ciężkich cierpieniach zmarła dn. 26 listopada 1943 r. w wieku lat 5[illegible].
Pogrzeb odbędzie się z domu żałoby przy ul. Tyzenhauzowskiej 2 — 17 na cmentarz Rossa w dniu 28.XI o godz. 14.30.
Mąż i Dzieci.

ś. †
ALEKSANDER ZAHOROWSKI
b. pracownik Chrześcijańskiego Banku Spółdzielczego na Antokolu
zginął śmiercią tragiczną w dniu 22 listopada 1943 r.
Wyprowadzenie zwłok z kaplicy szpitala św. Jakuba odbędzie się w dniu 29 listopada r. b. o godz 9 rano do kościoła św. Ducha. Po Nabożeństwie eksportacja na cmentarz Rossa. O czym zawiadamiają pogrążeni w smutku
b. Zarząd i Współpracownicy Bankowi

Z powodu zgonu
ś. † p.
MARII WOLSKIEJ
tą drogą składają wyrazy współczucia Koledze Stanisławowi Wolskiemu
Współpracownicy Druk. „Aušra".

---

†
Karolina Zajączkowska
po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Św. Sakramentami, zmarła dnia 10 XI 1943 r. w maj. Szulniki w wieku lat 7[illegible].
Zwłoki zostały złożone dn. 13 XI 1943 r. w grobach rodzinnych na cmentarzu w Mienaszkach. O czym zawiadamia Krewnych, Znajomych i Przyjaciół
Bratanek z Rodziną.

Za duszę
ś. † p.
Antoniego Surwiłło
tragicznie zmarłego dn. 29 października 1943 r. w Rakowie w wieku lat 36, odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w kościele Ostrej-Bramy dn. 29. XI. 43 r., o godz. 8-ej rano
O czym zawiadamiają
Siostra i Szwagier

---

†
Janina Kuczukówna
zginęła śmiercią tragiczną w nocy 14.XI 43 r. w wieku lat 22 i została pochowana na cmentarzu w Horodziłowie, gm. Połoczańskiej. O czym powiadamia stroskana **Rodzina.**

W pół roczne od zgonu drogiego mi i nigdy niezapomnianego mego Męża
ś. † p.
WŁADYSŁAWA TOMASZEWSKIEGO
odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w kościele OO. Bonifratrów dnia 29 listopada b. r. o godz. 9-tej rano. O czym zawiadamia Krewnych i Przyjaciół stroskana
ŻONA.

Za spokój dusz
†
Witolda Tomaszewskiego, Kazimierza Lisowskiego i Rodziny
odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w kościele W. Świętych 2.XII b. r. o godz 9-tej rano. O czym powiadamia **Żona.**

W drugą bolesną rocznicę zgonu
ś. † p.
Wincentego Szczęsnowicza
odbędzie się Nabożeństwo Żałobne za spokój jego duszy w kościele Niepokalanego Poczęcia N. M. P. w Wilnie w poniedziałek dnia 29.XI 1943 r. o godz. 8 rano. O czym zawiadamia Krewnych, Znajomych i Życzliwych pamięci Zmarłego
(82[illegible]) **Bratanek**

Podziękowanie.
P. Dr. Marii Słabkowiczowej w Niemenczynie za wyleczenie z długotrwałej choroby żołądkowej, składam wyrazy najgłębszej wdzięczności
Ludwik Stefanowicz
Niemenczyn, Letnia 4

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedimino 11-a (I piętro) Telefony: Sekretarz Redakcji 42. Redakcja 8-13, Administracja 7-09, Ekspedycja 6-99. Godziny przyjęć w sprawach redakcyjnych od 10 do 13. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 11 do 13. Administracja czynna od godz. 7 do 16 (oprócz niedziel i świąt). Ceny ogłoszeń: wiersz milim. na 4 str. 12 fen., nadesłane o 100 proc. drożej. Za podanie adresu do Administracji — 30 fen. Stronica ma 12 szpalt. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia i terminu ogłoszeń.

Drukarnia „Aušra" w Wilnie — Wydawnictwo „Goniec Codzienny".